



Alan Dean Foster
APGAULINGAS VEIDRODIS
Mokslinis fantastinis romanas

Milijonus metų ampliturai naršė kosmoso tolius, ieškodami protingų būtybių, kurias be jokių skrupulų “pakviesdavo” drauge įgyvendinti paslaptį ampliturų Tikslą. Kai ampliturai aptiko Ornamento civilizacijų grupę, atrodė, kad Tikslas jau čia pat. Tačiau būtent Ornamento civilizacijos nepanoro, kad jomis manipuliuotų. Bet visus labiausiai apstulbino netikėtas ampliturų sąjungininkų ašreganų praregėjimas...

Iš anglų kalbos vertė SAULIUS SPINDULGANYS

Pasaulinės fantastikos Aukso fondas

282 tomas. Serija įkurta 1990 m.

Alan Dean Foster - THE FALSE MIRROR

New York, Del Rey books, 1994

Copyright © by Alan Dean Foster, 1992

Cover art copyright © by Barclay Shaw, 1999

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2003

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2010

1.

Sulaukęs dvylikos, Ranžis jau žinojo, kad jam patinka žudyti. Tėvai, suprantama, skatino jo troškimą.

Priartėjus Išbandymų laikui, jis tapo aukštesnis, įgijo jėgos, tvirtumo, šias savybes sustiprino ke-turi patirties, išsilavinimo, vyriškėjimo metai. Sy-kiu atėjo ir neabejojimas savo gabumais, ramus pasitikėjimas, kurį taip gerbė ir vertino kiti jo am-žiaus grupės kursantai.

Jie nepavydėjo Ranžiui, šis jausmas būdingas vien tai gausybei pabaisų, kurių galutinis tikslas - sunaikinti civilizaciją. Dėl ko, tiesą sakant, jie tu-rėtų jam pavydėti? Argi jie nesiekia vieno ir to paties, netrokšta įgyvendinti bendrą tikslą? Kitų pasiekimais reikia žavėtis. Juk kiekvienas nori, kad greta jo kautųsi dar mitresnis karys, patiki-mai saugantis flangą.

Todėl kiekvienas stengėsi pranokti savo drau-gą, nes tai vertė ir jį siekti pačių aukščiausių re-zultatų.

Prieš pasirodant monstrams, civilizacija be paliuvos plėtėsi, suteikdama tvarką ir drausmę toms kosmoso sritims, kuriose anksčiau viešpatavo chaosas. Slinktis buvo lėta, bet, laimė, neišvengiama. Pavienės kliūtyės ir nesėkmės buvo priimamos be panikos ir skubiai įveikiamos; tai, kas prarasta, vienaip ar kitaip būdavo susigrąžinama.

Po to, maždaug prieš tūkstantį metų, civilizacija susidūrė su pabaisų aljansu, ir viskas pasikeitė.

Daugelis jų sužadindavo nemalonus pojūčius ne tik fizine, bet ir intelektualine prasme, tačiau kai kurie iš išorės buvo ganėtinai panašūs į Ranžį ir jo tėvynainius. Patys pavojingiausi monstrai pasižymėjo tuo, kad buvo visiškai nenuspėjami, be galo klastingi ir tikri laukiniai, tačiau tuo pat metu jie buvo ir velniškai gudrūs, todėl mūsų lauke virsdavo siaubą keliančiais priešininkais.

Panaudodamas šiuos piktadarius kaip avangardo jėgą, pabaisų aljansas gerokai pakenkė progreso plėtrai. Vėliau prieš puolimą pavyko sustabdyti, padėtis stabilizavosi. Netrukus civilizotos tautos perėjo į kontrpuolimą, vydamos grobi-

kus ir išlaisvindamos tuos nelaimingus vargšus, kurie ilgus amžius kentė monstrų jungą.

Ranžis ir jo draugai žinojo, kad to išvengti neįmanoma. Šitai įrodė ir jų asmeninis pasiruošimas būti tiek kareiviais, tiek civilizuotais piliečiais. Kad ir kokios stiprios būtų chaoso ordos, jos neveiks civilizacijos armijos. Juolab kad į priekines progreso pozicijas tuojau išeis ryžtingi kariai - Ranžis ir jo draugai.

Taip, šiuolaikinėje visuomenėje nelieka vietos pavydai, nors teisėtas išdidumas vis dėlto leidžiamas. Tarp penkiolikos-septyniolikos metų jaunuolių Ranžis ir jo komanda laimėdavo aukščiausias arba prizines vietas. Tiesą sakant, visame Kosute tik viena komanda pasiekdavo rezultatus analogiškus Ranžio grupės rezultatams. Tai buvo Kizmato komanda - miesto, esančio už Masmariano kalnų, prie Nersės ir Džutulo upių santakos. Žiniasklaida jau skelbė apie draugišką, nors ir neakivaizdinį komandų rungtyniavimą. Sėkmingai vykdydamos baigiamąsias užduotis, abi komandos lengvai pasiekė savo amžiaus grupių finalą.

Mama ir tēvas didžiavosi Ranžio ir jo draugu laimējimais, kurie būdavo pasiekiami be ypatingos įtampos. Galbūt tēvų džiaugsmą lėmė faktas, kad jiedu nebuvo kareiviai. Ranžio tēvas dirbo nanotropinių komponentų fabrike, o mama dėstė mokykloje. Jos pedagoginiai sugebėjimai, be abejo, padėjo Ranžiui pasiekti tokių puikių rezultatų, be to, turėjo įtakos jo jaunesniojo brolio Sagio ir sesers Cinsos išsilavinimui.

Vis dėlto tai, kad Ranžis pirmavo ne visados, teigiamai veikė grupės nuotaikas. Jo draugas Biračijus buvo fiziškai stipresnis, Kosinza - greitesnė. Tačiau visas kario savybes Ranžis suderino geriausiai, tai buvo akivaizdu ir iš pažymių. Be to, jis buvo pats nuovokiausias.

Kai Ranžiui sukako šešiolika, jį paskyrė svarbesnių užduočių grupės vadu. Tai buvo išskirtinis atvejis. Paprastai vadus skirdavo iš vyresnių kursantų, sulaukusių septyniolikos ar aštuoniolikos metų. Suprasdamas jam parodytą pagarbą, Ranžis visados puikiai atlikdavo visas užduotis. Nėeilingai organizaciniai gabumai, ryžtas ir veržlumas padėdavo Ranžiui nenuvilti tų, kurie juo tikėjo.

Asmenines jo savybes pripažino ir aukštai vertino bendraamžiai.

Laimėjimai teikė jam malonumo, nes Ranžis žinojo, kaip jais didžiuojasi tėvai. Tačiau jam pačiam puikūs rezultatai mažai ką reiškė. Ranžį domino vien pavestas darbas, kurį jis stengėsi atlikti kuo geriau. Štai kodėl jaunuolis nekantriai laukė netrukus prasidėsiančių baigiamųjų varžybų.

Prieš finalą visados išlieka galimybė patirti nesėkmę, neįgyti kario statuso. Įtampa augo, kartais ji sugniuždydavo netgi tokius gabius kursantus kaip Ranžis. Tai nebuvo gėdinga pabaiga. Jie tiesiog vykdavo savo karinę prievolę kitu būdu, darydami tai, kas geriausiai atitikdavo jų sugebėjimus.

Ranžis buvo ramus, jis žinojo, kad pasiseks, nes buvo gerai pasiruošęs. Nepasisekti paprasčiausiai negalėjo. Jis ne tik troško, kaip ir kiekvienas sveikas visuomenės narys, tapti kareiviu, jis privalėjo juo tapti. Žinojo, jautė, suprato, kad yra gimęs būtent dėl to. Žudyti ir rizikuoti prarasti gyvybę ginant civilizaciją. Kautis su priešu žūtibū-

tinai, ne vien mokomajame mūšyje.

Į mokomasias pratybas Ranžis visados žvelgė kaip į realias kautynes, jis sugebėdavo įtikinti save, kad tai ne treniruotė, o tikros grumtynės su pabaisomis, kad, norint apginti civilizaciją, draugus, planetą, reikia žudyti iš tikrųjų.

Ir atkeršyti už savo tikruosius tėvus.

Jie, kaip ir daugelio Ranžio draugų tėvai, žuvo tuomet, kai monstrai įsiveržė į Husilatą. Ranžį, jo brolių bei seserį prigludė ir ėmė auklėti viena šeima iš Kosuto planetos.

Ranžis įdėmiai studijavo šio įsiveržimo istoriją, atmintyje saugojo smulkiausias jo detales. Pabaisos užpuolė netikėtai, jos viską naikino, šlavė nuo žemės paviršiaus, tenkindamos laukinį troškimą griauti. Jos taip išdegino planetos paviršių, kad protinga gyvybė tenai negalėjo egzistuoti. Keli nedideli šatlai, narsiai prasiveržę pro tankią priešų uztvarinę ugnį, išgelbėjo tebelikusius dar gyvus, tarp jų ir Ranžį bei jo artimuosius, ir perkėlė į erdvėlaivius, kurie nugabeno juos į santykinai saugią Kosuto planetą.

Šios katastrofos dėstytojai neaiškino, atidėjo tai vėlesniam laikui, kai Ranžis sugebės analizuoti ir suvokti jos priežastis. Informaciją suteikdavo tik-tai tada, kai jis paklausdavo. Mokydamasis ir kaupdamas žinias, Ranžis ugdė savyje ryžtą ir kryptingą tikslo siekį, net paauglystės metais tai buvo išskirtiniai jo charakterio bruožai.

Nuniokoto Husilato vaizdai išskildavo prieš jo akis vykdant kiekvieną mokomojo mūšio užduotį. Jie suteikdavo Ranžiui jėgų ir ryžto, versdavo pasitempti prieš bendraklasius, kurių likimai buvo tokie pat tragiški.

Grupėje buvo dvidešimt penki kursantai, lygiai tiek, kiek ir reguliariuosiuose šturmo padaliniuose. Nuo pat vaikystės jie mokėsi ir treniravosi drauge, sėkmingai įveikdami savo priešininkus. Dabar artėjo ilgamečių pastangų ir darbo kulminacija. Kai kurie jo draugai nepasitikėjo savo jėgomis, kai kurie baiminosi finalo, o Ranžis degė iš nekantrumo.

Ir štai nebeliko komandų, kurias reikėtų sutriuškinti, neliko tų, kuriuos būtina įveikti ir įbauginti. Ranžis ir jo draugai pasiekė viršūnę, pateko

į savo amžiaus grupės finalą. Iš šimtų komandų, pradėjusių kovas dėl nugalėtojo vardo, tiktai viena Kizmato komanda galėjo pastoti kelią Ranžiui ir jo draugams. Nežinoma, paslaptinga komanda, besitreniruojanti už Masmariano kalnų. Komanda, kuri kelyje į finalą sutriuškino visus savo priešininkus ir pademonstravo tokius pat sugebėjimus ir greitį, kaip ir Ranžio grupė.

Tačiau kursanto tai nejaudino. Į konkurentų nuopelnus ir pasiekimus Ranžis niekados nežvelgė iš aukšto. Šį atsargumą, kaip ir daugelį kitų gerų savybių, įdiegė jam ir jo draugams mokytojas.

Ilga karinė praktika ir daugelis apdovanojimų apgaubė instruktorių Kouadą ypatinga didybe. Retai tokius nusipelnčius karius paskirdavo auklėti jaunas žmones. Sulaukę tam tikro amžiaus, Ranžis ir jo draugai suprato, kaip jiems patsisekė, kad pateko į šio mokytojo rankas.

Karinė Kouado karjera nutrūko netikėtai, po to, kai jį sunkiai sužeidė, o išgydyti kario žaizdų nesugebėjo netgi geriausi gydytojai. Kalbėjo, kad jį šaltųjų ginklų susirėmime sužeidė vienas bai-

siausių monstrų. Kolegos žvelgė į jį su šventa pagarba. Mokiniams jo reputacija nekėlė nė menkiausios abejonės.

Skrido kalbos, kad toks instruktorius suteikia Silpano kursantams neteisėtą privalumą kitų grupių atžvilgiu. Protestai buvo atmesti. Juk varžosi ne mokytojai, bet mokiniai. Ranžis ir jo draugai puikiai suprato, kad už savo pasiekimus privalo dėkoti Kouadui.

- Įspėju, - pasakė mokytojas ryte, kai kursantai susirinko instruktažui. - Iki šiol jūs įveikdavote visus savo bendraamžius. Tačiau dabar jūsų laukia ne miesto varžybos. Jūsų laukia visos planetos finalas. Po kelių dienų galite užsitikrinti sėkmingą karjerą. Šitai žino ir Kizmato kursantai. Pagalvokite apie tai. Atsiminkite, jų pasiekimai nenusileidžia jūsiškiams. Lengvai jie nepasiduos. Aš mačiau jūsų varžovus - jie tvirtesni ir išradingesni už tas komandas, su kuriomis rungtyniavote iki šiol.

Kouadas vaikštinėjo šalia didelio mokomojo ekrano.

- Tegu ankstesnieji pasiekimai nesusuka jums

galvų. Visa, ką pasiekėte, jau istorija. Praeitis. Svarbios tikrai artėjančios varžybos. Visa kita - niekai. Tą patį galiu pasakyti ir apie tikrą mūšį, ir apie mokomuosius susirėmimus. Nepamirškite, kad dabar, kai aš kalbu su jumis, jie gauna lygiai tokius pačius nurodymus. Ir bus pasiruošę neprasčiau už jus. - Jis sustojo ir padrąsinančiai nusišypsojo. - Jūs garbingai priėmėte iššūkį. Beliko tapti Kosuto čempionais. Turėkite galvoje, kad toliau jūsų laukia tikri mūšiai su pabaisomis. Jeigu į varžybas žiūrėsite kaip į realią kovą, jums pasiseks. Supraskite, kad jūs grumiatės ne dėl šlovės ar prizo, bet dėl civilizacijos.

Šiek tiek patylėjęs, Kouadas prašenko švelnesiu balsu.

- Nors iškovoti apdovanojimą irgi yra gerai. Tiek asmeniniai, tiek grupiniai pasiekimai visam laikui liks įrašyti jūsų tarnybos lape. Tegu jame atsiranda dar vienas teigiamas įrašas.

- Nesirūpinkite, mokytojai, - atsiliepė Bjelongas. - Mes tikimės nugalėti. - Po jo žodžių kilo negarsus pritarimo klegesys.

- O kuo pasižymi tie Kizmato vaikinai? - paklau-

sė kažkas iš galinių eilių.

- Taip, kuo jie skiriasi nuo buvusių mūsų varžovų? - pasidomėjo kitas kursantas.

- Mes nežinome, kokia bus jų strategija, - ėmė aiškinti Kouadas. - Jų taktika nenuspėjama. Tai jų jėga, beje, kaip ir jų. Jie puikiai improvizuoja, yra greiti ir ryžtingi. Todėl grupių vadams tenka papildomas krūvis. Likusieji privalo besąlygiškai vykdyti įsakymus. Šiose varžybose nebus laiko ilgiems debatams apie taktiką. Viskas vyks greitai. Kizmato komanda nepaprastai aktyvi. - Jis įdėmiai pažvelgė į savo mokinius. - Tikiuosi, kad jūs būsite dar greitesni.

Mokytojas ilgam nutilo.

- Tai planetos finalas. Pralaimėjusieji neturėtų gėdytis. Antroji vieta tarp tūkstančių komandų - jau milžiniškas pasiekimas.

- Mes nebūsime antraisiais! - riktelėjo kažkas.

Kouadas linktelėjo galva ir nusišypsojo.

- Jūs įveikėte daugelį savo bendraamžių. Aukščiausias laimėjimas jau arti, tačiau nepamirškite ir to, ką pasakiau. - Jis žvilgtelėjo į laikrodį. -

Mokslas baigėsi. Siūlau visiems eiti namo ir gerai išsimiegoti. Ryte vykstame į varžybų vietą - prie Džultaso kalnų.

Kursantai suklegėjo. Iki šiol jie nežinojo, kur vyks finalas. Vieta buvo laikoma paslapyje, kad nė viena pusė iš anksto nenusiųstų žvalgo, kuris atliktų rekognoskuotę, suteikiančią komandai neteisėtą pranašumą.

Ranžis buvo patenkintas. Tos vietovės reljefas įvairialypis, o jam patiko sudėtingos situacijos.

- Kokios, tavo galva, jūsų galimybės? - vakare paklausė tėvas.

Visi sėdėjo prie pietų stalo: tėvas ir mama priešinguose galuose, Ranžis, jo brolis ir sesuo prie trikampio pagrindo.

- Jūs juos sunaikinsite, sumalsite į miltus! Kaip ir visus kitus! - Sagio mostelėjo stalo įrankiu tartum ginklu.....